

Qform kurzus

1. alkalom

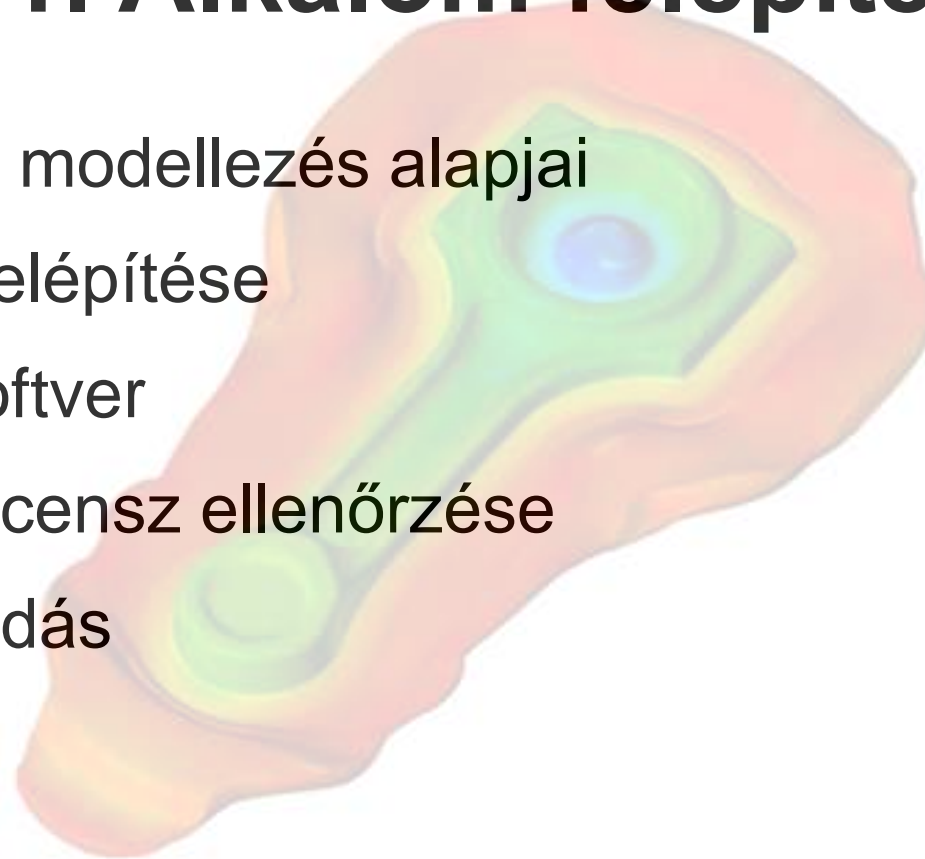

Renkó József

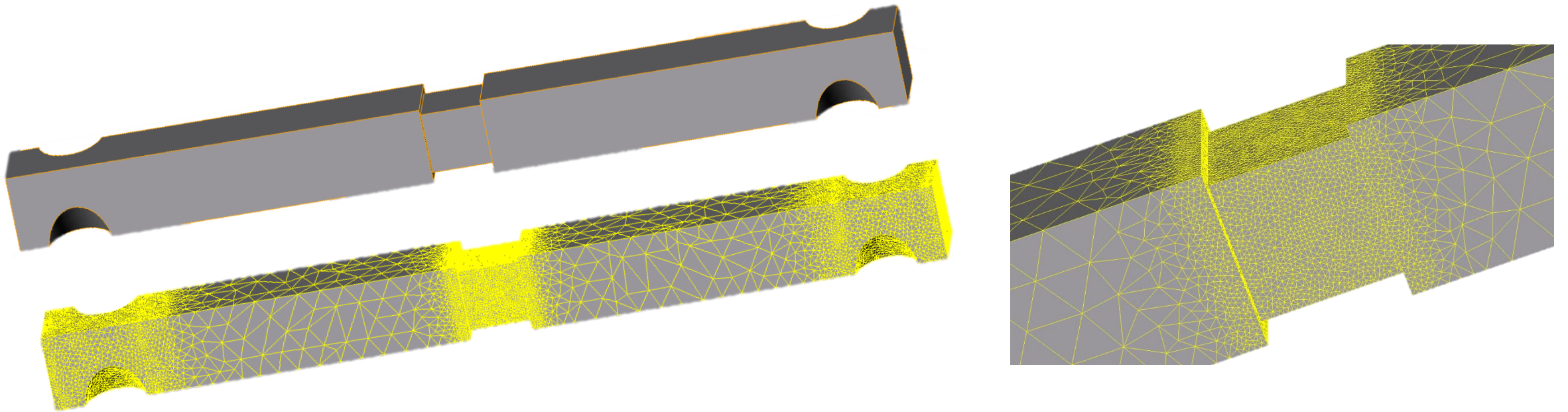
renko.jozsef@edu.bme.hu

1. Alkalmom felépítése

- Végeselemes modellezés alapjai
- Szimulációk felépítése
- QForm3D szoftver
- Telepítés és licenz ellenőrzése
- Feladatmegoldás

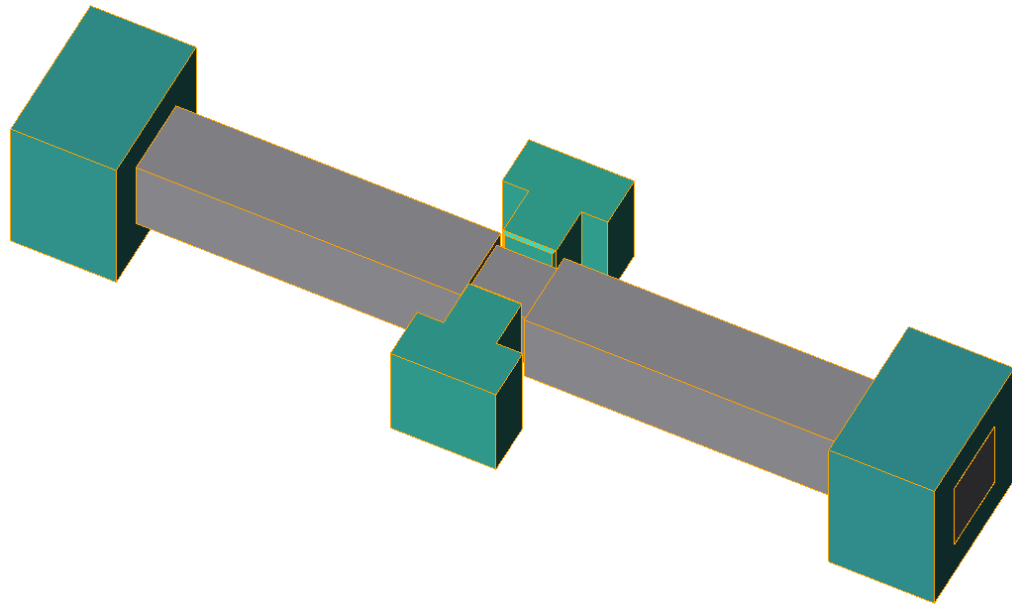

A végeselemes modellezés alapjai

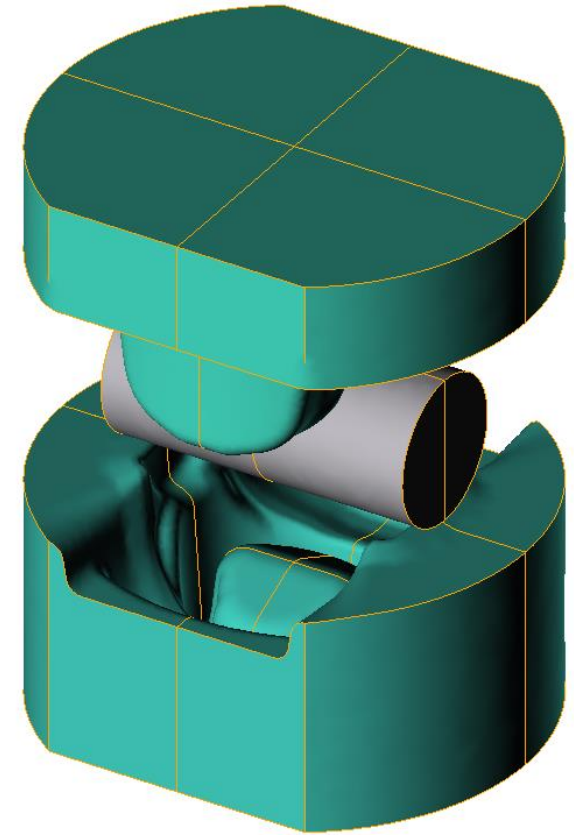

A test méretéhez képest számottevően kisebb egyszerű elemekből (háromszög, négyszög, tetraéder, kocka) felépített modellen végzett szimuláció

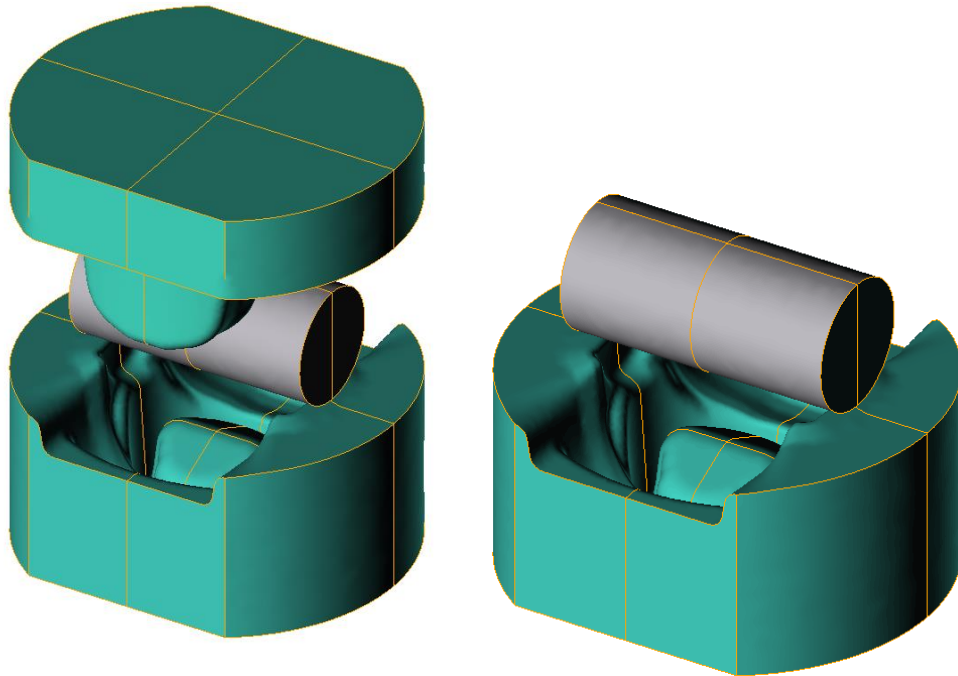
A végeselemes modellezés alapjai

A végeselemes módszer a legegyszerűbbtől a legösszetettebb alakításig alkalmazható

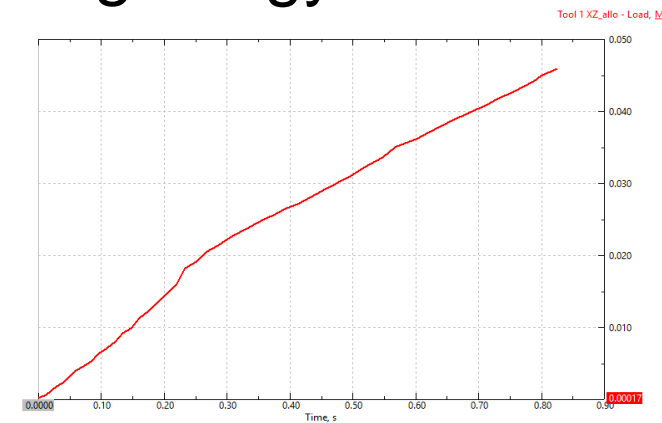
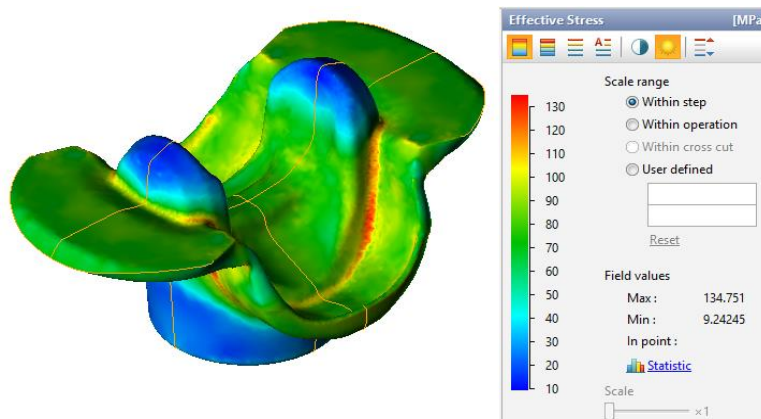
A VEM előnyei

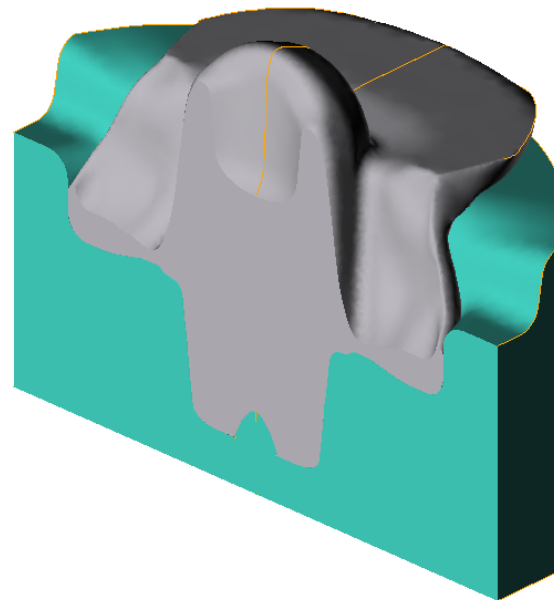
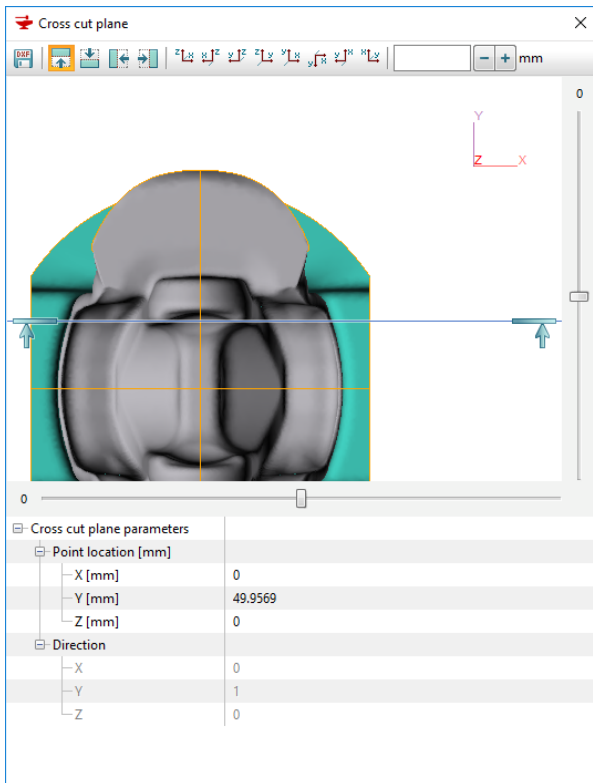
- Bármilyen geometriájú test vizsgálható
- A folyamat során bármelyik időpillanatban vizsgálhatjuk a munkadarabot és szerszámokat
- Nemcsak a végállapot vizsgálható, hanem a folyamat lefutása is
- Átfogóbb képet lehet alkotni velük az alakítás folyamatáról
- Olcsó
- Csökkenti a szerszámtervezési hiba kockázatát

A VEM előnyei

- Sok esetben olyan hibákra deríthet fényt, amelyeket az alap számítások nem tudnak kimutatni
- Erő - elmozdulás görbék is meghatározhatók
- A maradó feszültségek meghatározhatók
- A hőmérsékleti és alakváltozási tulajdonságok egyszerre vizsgálhatók

A VEM előnyei

- Bármikor „bepillanthatunk” az anyag belsejébe
- Látványos bemutatók készítése

A VEM hátrányai

- A szükséges szoftvert be kell szerezni
- A legtöbb esetben rengeteg változó előzetes ismerete szükséges
  - Van, amit csak előzetes mérések alapján tudhatunk
  - A nem, vagy nehezen mérhető értékeket közelítjük
- A legtöbb szimulációs szoftver nem tudja kezelni a speciális karaktereket, ékezeteket és szóközt, ezért ezek használatát kerülni kell!!!

á é í ó ö ő u ú ü ű ñ ç ϖ ϣ ϣ

- Szoftvertől függően a törtek megadása változhat

3,14

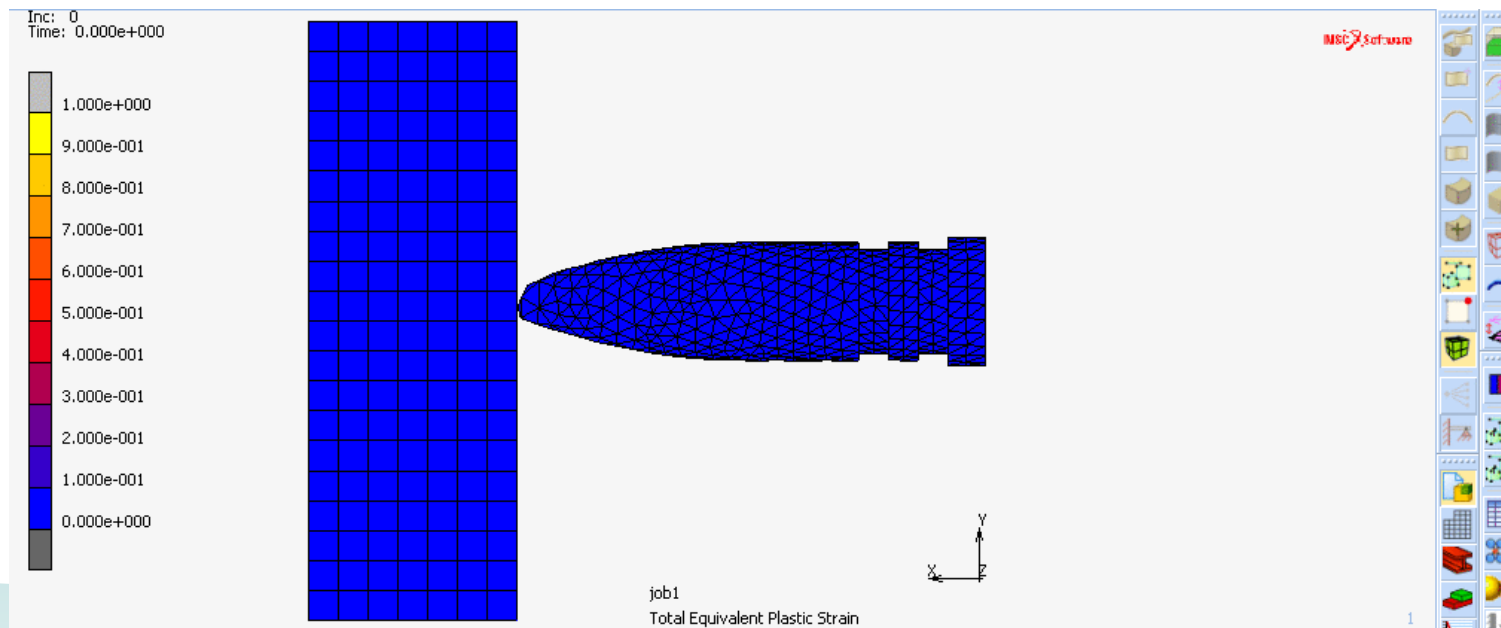
3.14

314e-2

A VEM hátrányai

- A számítási modell(ek) a felhasználó számára sok esetben nem ismertek
- Mértékegységek megadása nem mindig egyértelmű
- Csak közelítjük a valóságot
- A kapott eredményeket mindig kritikusan kell kezelni!

1. Geometria szerkesztése majd kimentése STL-be
2. Geometria beolvasása majd elhelyezése a térben
3. Hálózás
4. Anyagok hozzáadása
5. Gép típusának megadása
6. Súlylódás hozzáadása
7. A szerszámok és munkadarab hőmérsékletének megadása
8. Érintkezések megadása
9. Szerszám elmozdulásának beállítása valamint a lépéstípusok kiválasztása
10. Ellenőrzés
11. Futtatás
12. Kiértékelés

QForm3D

- Speciális célprogram → „lebutított”
- Könnyű felhasználói kezelés
- A szükséges bemeneti információk jelentős részét beépítve tartalmazza
- Alapértelmezésben lineáris és logaritmikus modellek
  - nagyon gyorsan dolgozik
  - nem igényel erős gépet
- Felhasználóbarát megoldások
  - futtatás nem akad meg altatásnál, kikapcsolásnál
  - nehezen rontható el

QForm-os végeselem

- 1*. Projekt létrehozása, alakítótechnológia kiválasztása
2. Geometria szerkesztése majd kimentése ~~STL-be~~
  - használható még: **qshape**, **qmesh3d**, **stp**, **step**, **dxg**, **ntl**, **pda**, **unv**, **stl**, **nas**, **nastran**, **qmesh2d**
3. Geometria beolvasása majd elhelyezése a térben
  - a szerszámok mozgásától függően automatikusan képes igazítani magát
  - definiálni kell, mi számít szerszámnak, és mi munkadarabnak
4. ~~Hálózás~~
5. Anyagok hozzáadása
6. Gép típusának megadása
7. Súrlódás hozzáadása

QForm-os végeselem

A szerszámok és munkadarab hőmérsékletének megadása

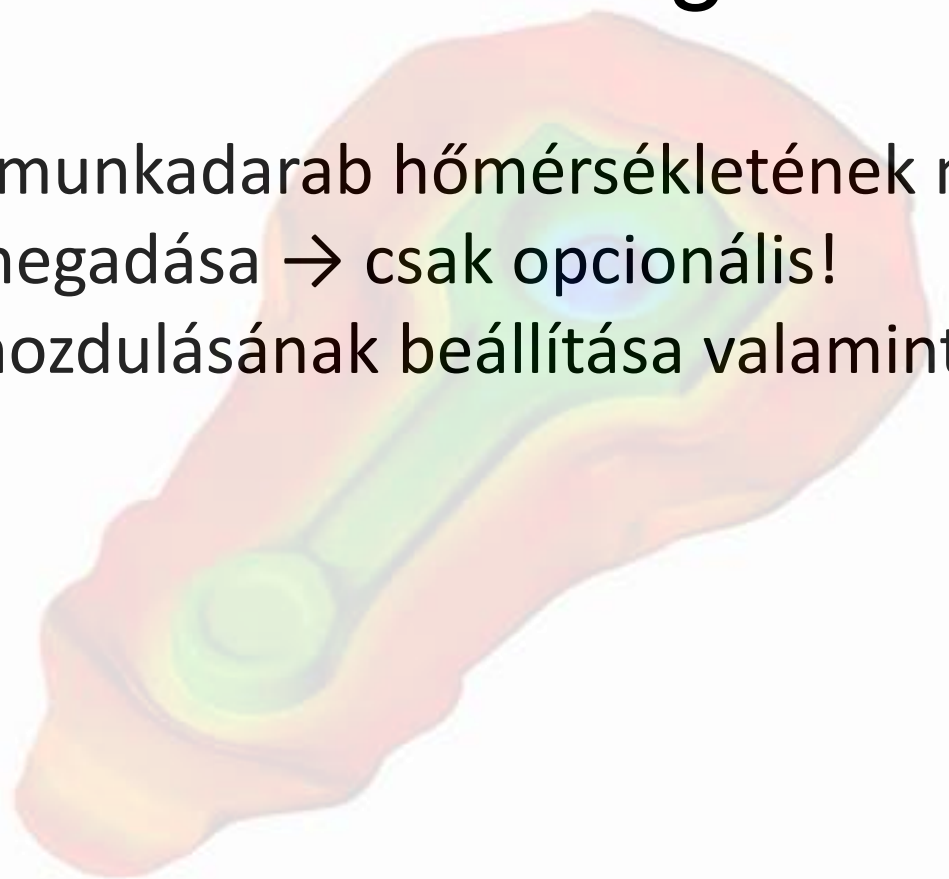
9. Érintkezések megadása → csak opcionális!

10. Szerszám elmozdulásának beállítása valamint a lépéstípusok kiválasztása

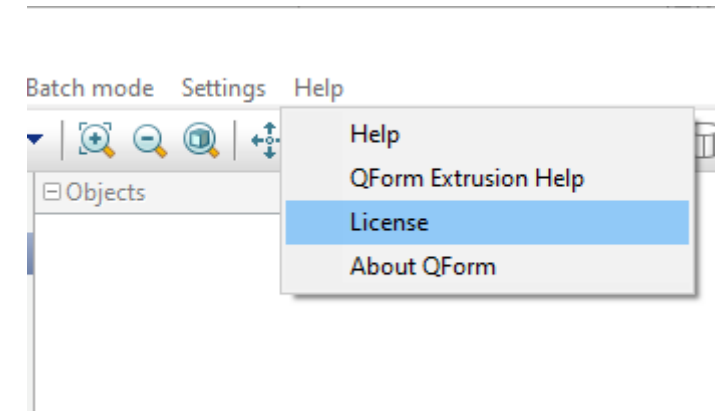
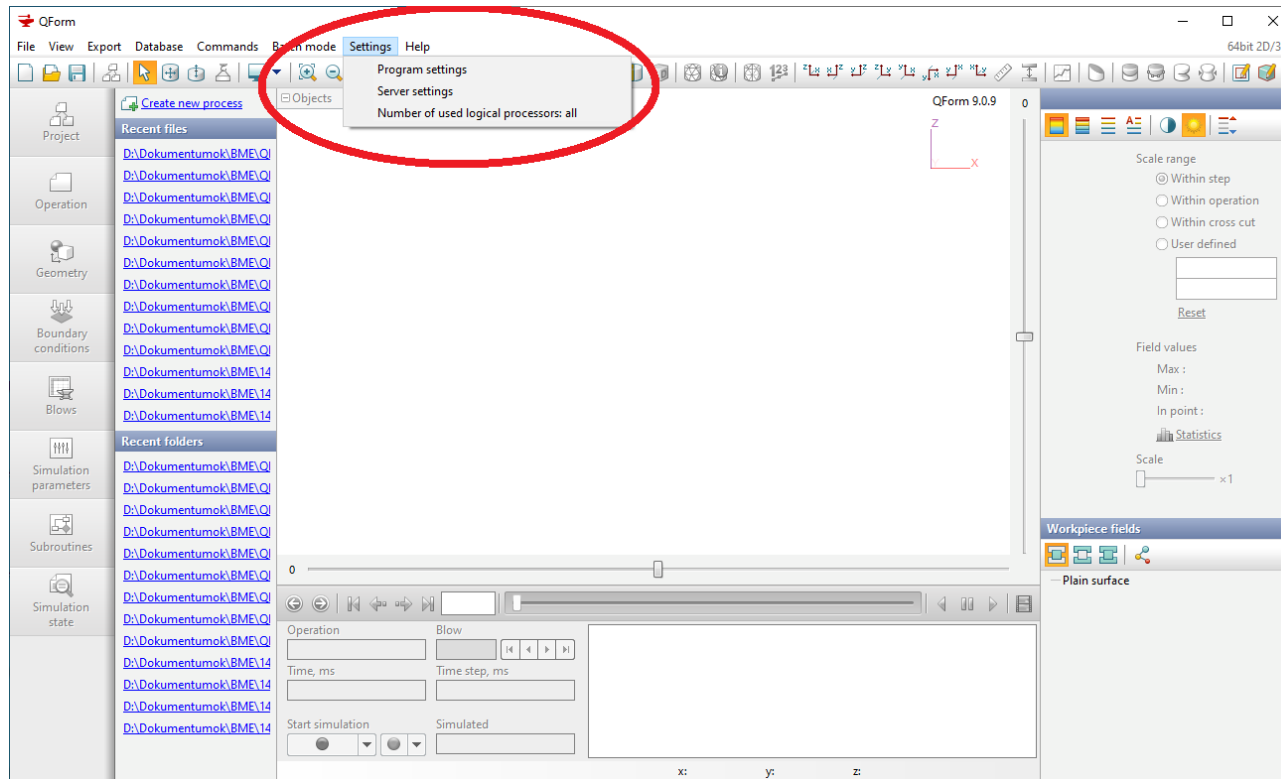
11. Ellenőrzés

12. Futtatás

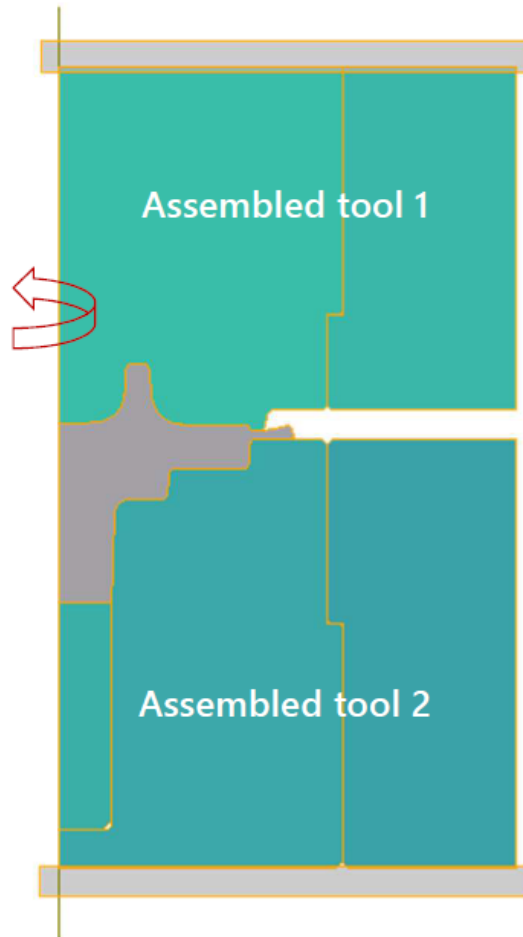
13. Kiértékelés

Telepítés és licensz

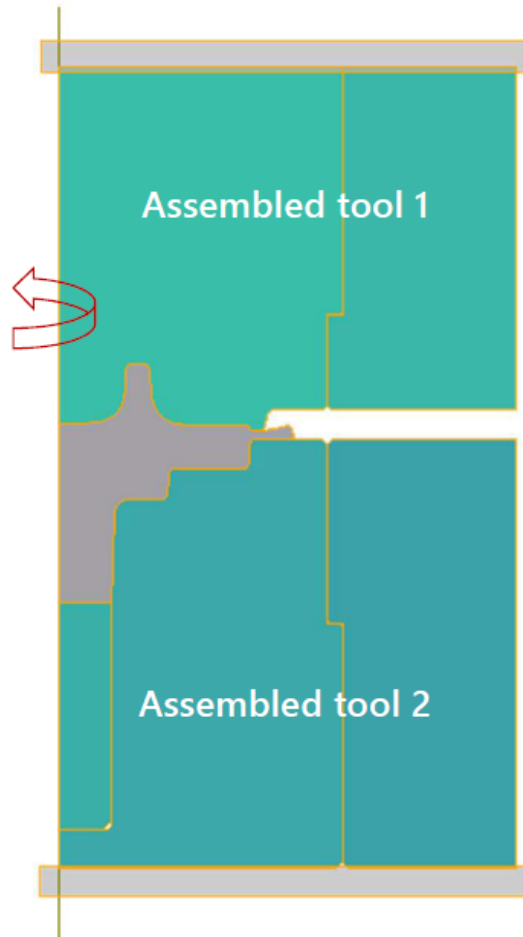

Task #1

Geometry	
File	Task#1.dxf
Workpiece	
Material	C22 (DIN)
Initial temperature	1200 °C
Cooling while in tools	2 sec
Cooling in air	5 sec
Tools	
Material	H13 (AISI)
Initial temperature	200 °C
Lubricant	Graphite + water
Machine	
Mechanic press	6,3 MN
Stop condition	
Distance of tools	3 mm

Task #1

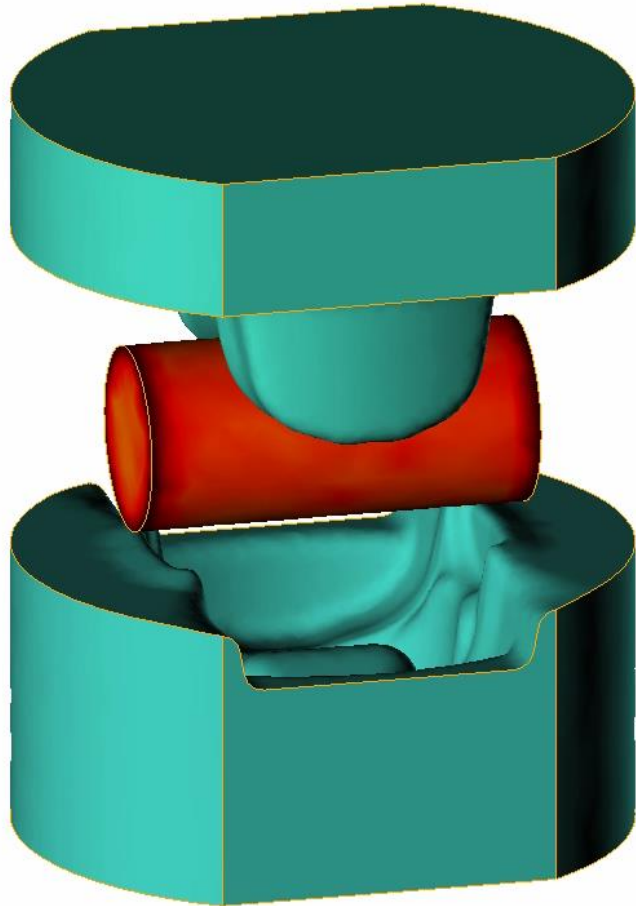
- Create simulation step by step
- Save file
- Run simulation

After a successful run:

- Zoom in and out
- Create 3D from 2D
- Check whether stop condition fulfilled
- Plot tool loads according to time
- Make a video using simulation results

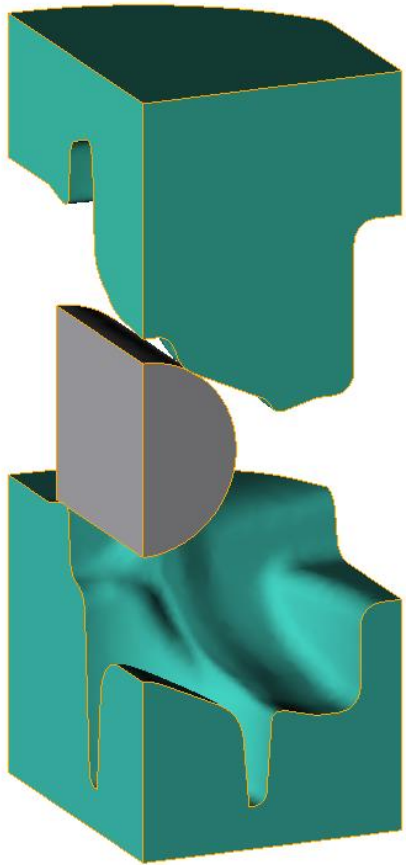

Task #2

Geometry	
File	task#2_full.qshape
Workpiece	
Material	C22 (DIN)
Initial temperature	1200 °C
Cooling while in tools	2 sec
Cooling in air	5 sec
Tools	
Material	H13 (AISI)
Initial temperature	200 °C
Lubricant	Graphite + water
Machine	
Mechanic press	16 MN
Stop condition	
Distance of tools	4 mm

Task #2

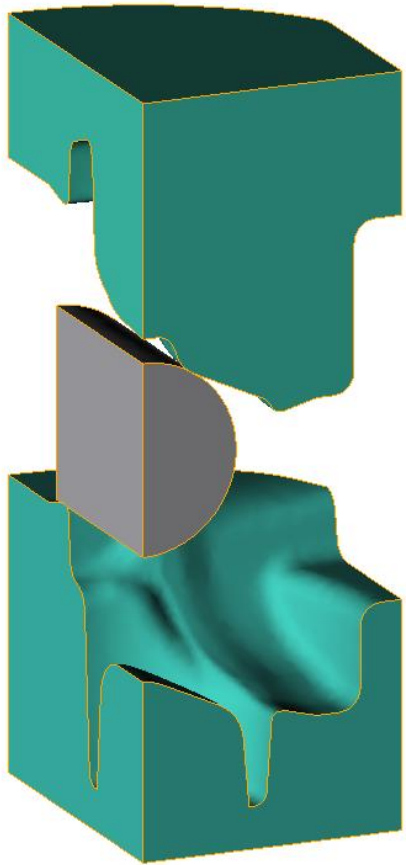

- Create simulation step by step
- Save file
- Run simulation
- Stop simulation
- Project structure

After a successful run:

- Check stop conditions
- Check meshing information and applied mesh
- Create a simplified simulation to reduce calculation time
- Symmetry options
- Compare simulations

Task #2

- Find initial and final elements of workpiece
- Evaluate tool movements
- Show temperature field
- Show plastic strain field
- Show strain rate field
- Compare simulations
- Create the animation of the simulation
- Save the temperature distribution in workpiece at a given moment (statistics)

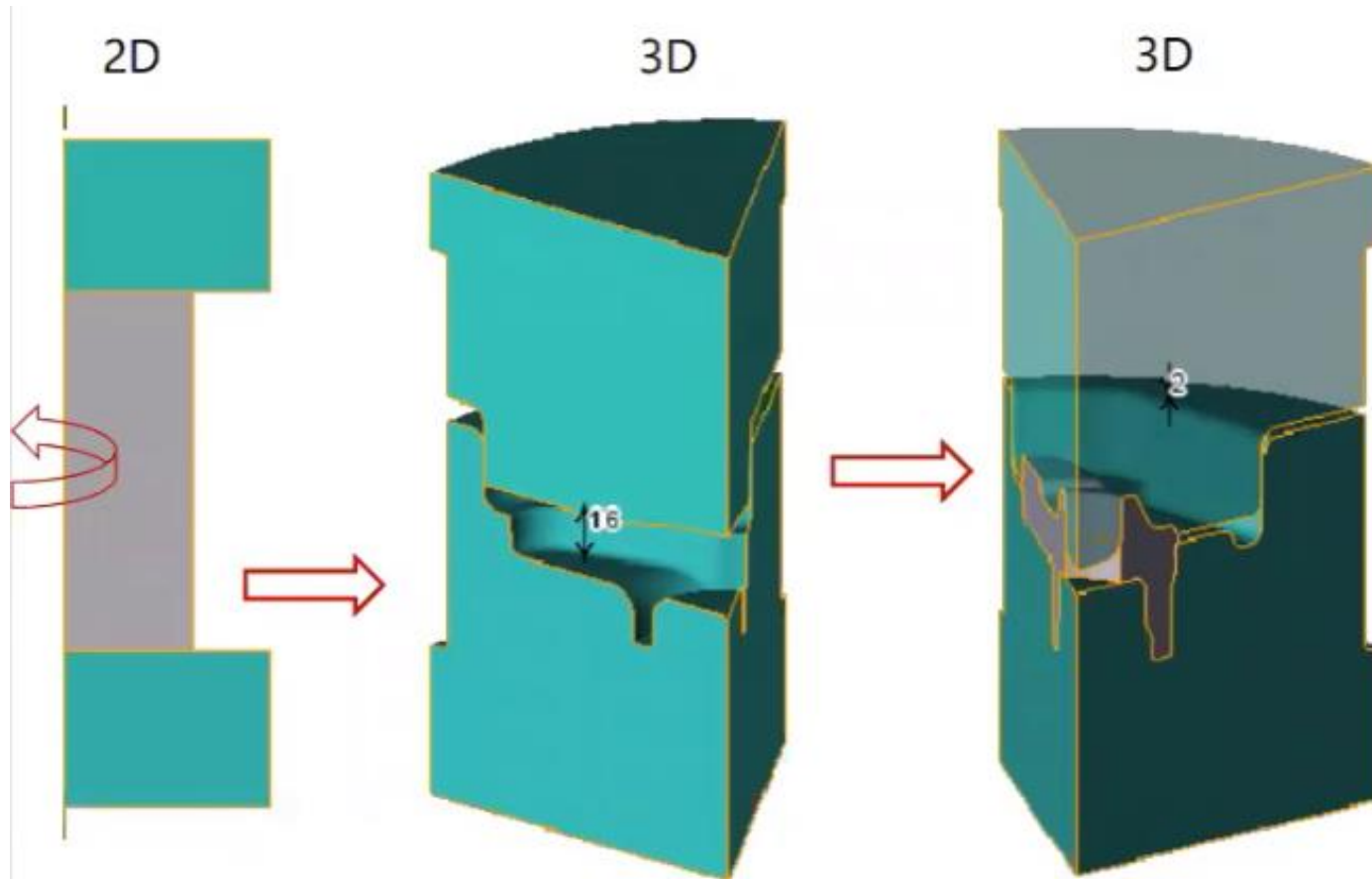
Qform kurzus

2. alkalom

Operations, tracked lines, 2D into 3D

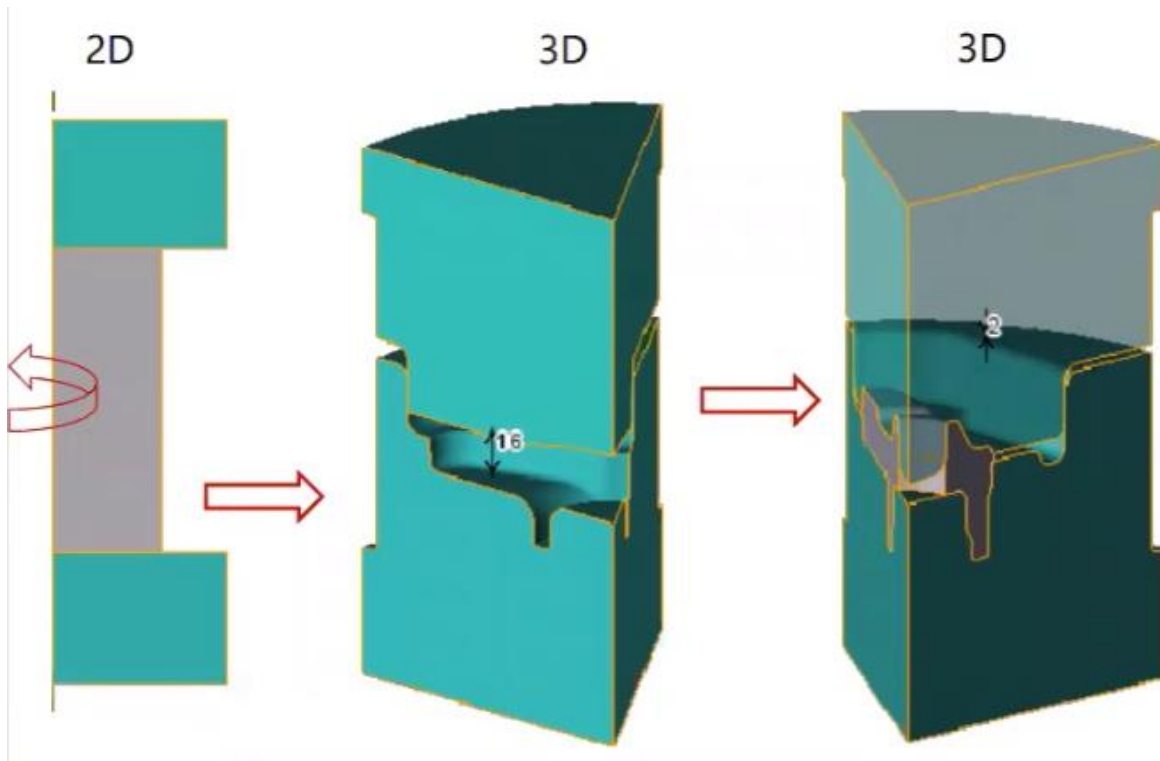
Renkó József
renko.jozsef@edu.bme.hu

Task #3

Workpiece	
Material	C45 (DIN)
Initial temperature	1200 °C
Cooling while in tools	2 sec
Cooling in air	5 sec
Tools	
Material	L6 (AISI)
Initial temperature	200 °C
Lubricant	Graphite + water
Machine	
Mechanic press	10 MN
Stop condition	
Distance of tools (O1)	48 mm
Distance in point (O2)	16 mm
Distance of tools (O3)	2 mm

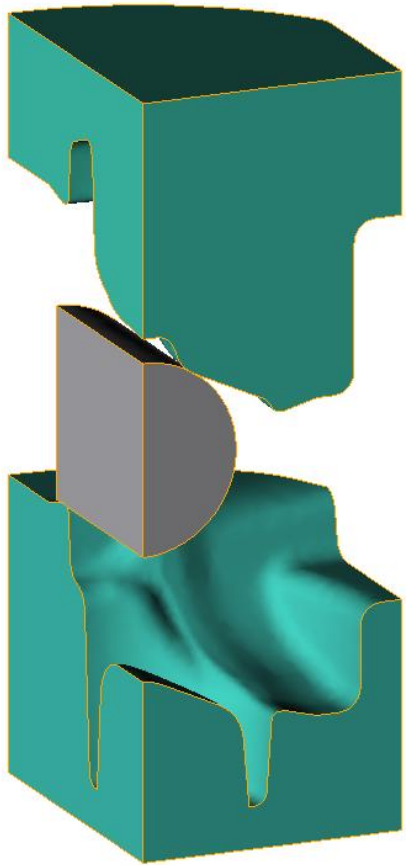
Task #3

Tools	
Material	L6 (AISI)
Initial temperature	200 °C
Lubricant	Graphite + water
Machine	
Mechanic press	6,3 MN

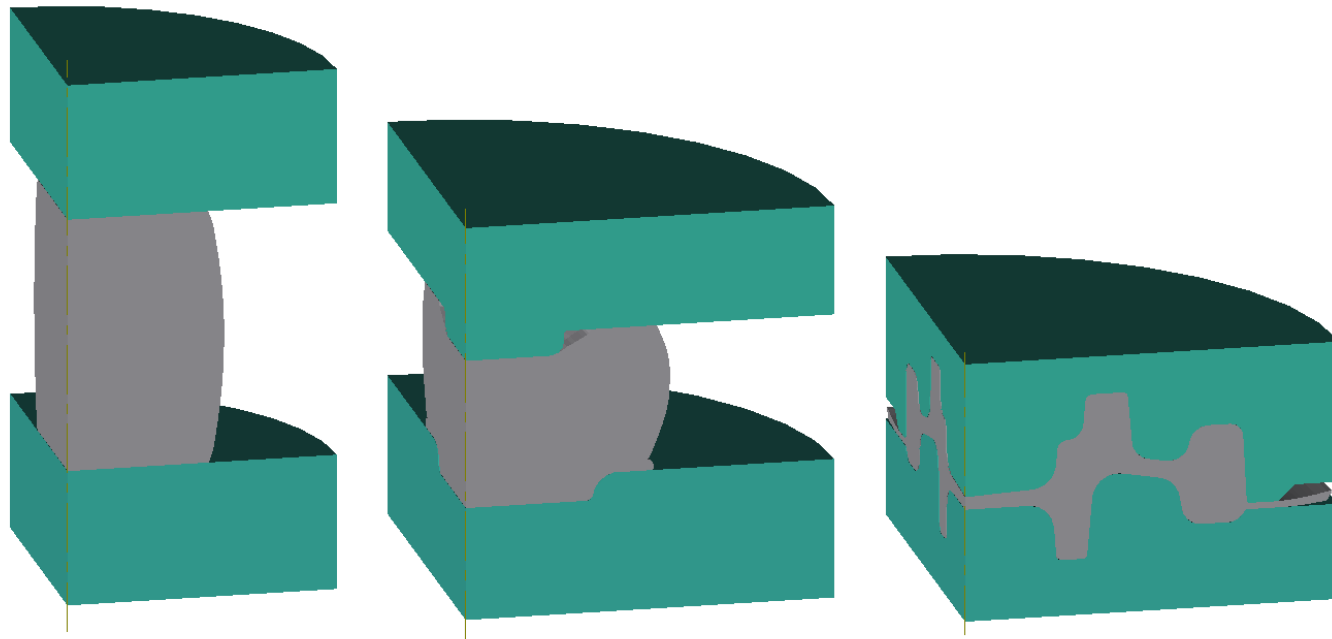
- Create 1st Operation
- Use results to create 2nd Operation
- Create 3rd Operation
- Create the copy of Project
- Remake 3rd Operation with trim

Task #3

- Contact nodes on surface
- Meshing of workpiece
- Create the animation of the whole process
- Export final workpiece geometry
- Create tracked lines and undersurface flow lines
- Execute tracking
- Evaluate results

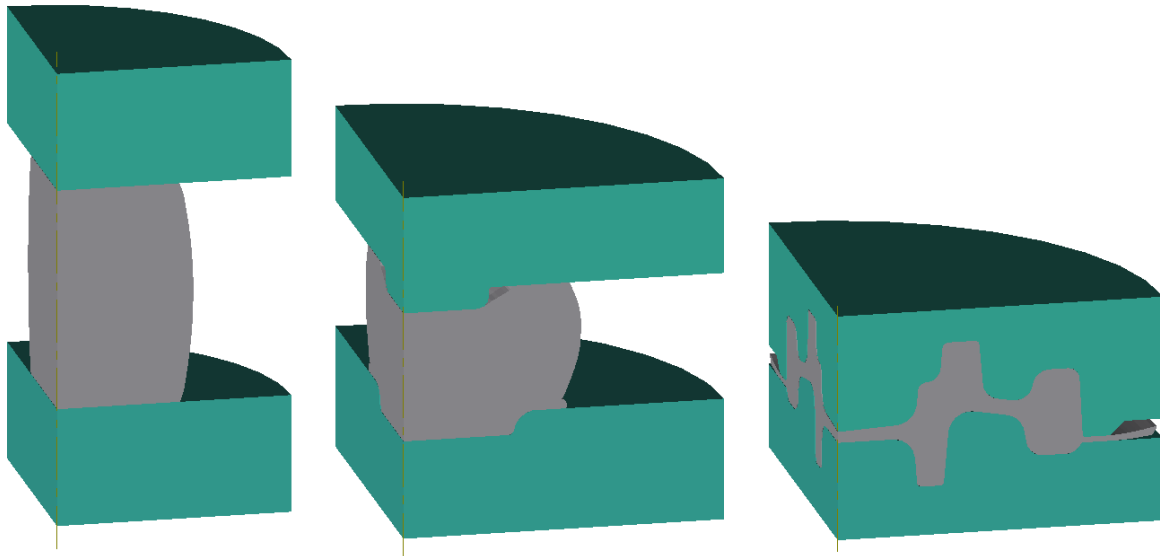
Task #4

Workpiece	
Material	AlMgSi1
Initial temperature (P1)	450 °C
Initial temperature (P2)	20 °C
Tools	
Material	5140
Initial temperature (P1)	200 °C
Initial temperature (P2)	20 °C
Lubricant	Mineral oil
Machine	
Mechanic press	10 MN
Stop conditions	
Distance of tools (O1)	80 mm
Distance in point (O2)	46 mm
Distance in point (O3)	2 mm

Task #4

- Create all Operations
- Create the copy of Project
- Modify to cold forming simulation
- Compare results to each other
- Apply modified model in 2nd operation
- Run new simulation
- Compare new results

- Apply parametric stop condition for hot forming Operation 1
- Compare simulation results

Task #5

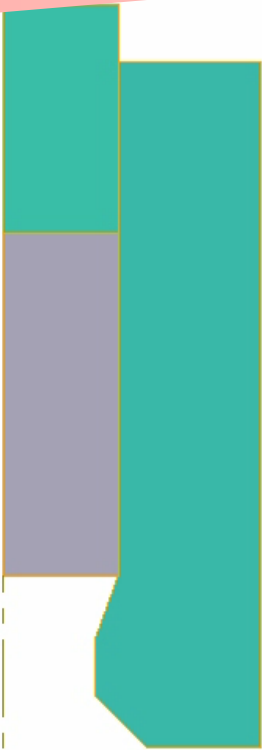
Geometry			
File	1.a reduction 2D INC_GEOM.dxf	1.b reduction 2D friction analysis.dxf	1.c reduction 2D QDRAFT
Workpiece			
Material	AlMgSi1	AlMgSi1	AlMgSi1
Initial temperature	20 °C	20 °C	20 °C
Tools			
Material	5140	5140	5140
Initial temperature	20 °C	20 °C	20 °C
Lubricant	Unlubricated	No friction	Unlubricated
Machine			
Mechanic press	10 MN	10 MN	10 MN
Stop condition			
Distance of tools	10 mm	2 mm	2 mm

Task #5

- Create and run 1.a simulation
- Define new friction model
- Evaluate contact nodes
- Change mesh parameters in contact zones
- Create 1.b and 1.c simulations
- Preset mesh parameters in contact zones
- Run 1.b and 1.c simulations
- Evaluate contact nodes
- Compare different friction cases
- Solve simulation 1.b and 1.c using variables

Task #6

Geometry				
File	2. forward extrusion 2D.dxf	3.a backward extrusion INC_TOOL.dxf	3.b backward extrusion.dxf	3.c wall reduction after backward extrusion.dxf
Workpiece				
Material	AlMgSi1	AlMgSi1	AlMgSi1	AlMgSi1
Initial temperature	20 °C	20 °C	20 °C	20 °C
Tools				
Material	5140	5140	5140	5140
Initial temperature	20 °C	20 °C	20 °C	20 °C
Lubricant	Unlubricated	No friction	Unlubricated	Unlubricated
Machine				
Mechanic press	10 MN	10 MN	10 MN	10 MN
Stop condition				
Distance of tools	25 mm	10 mm	10 mm	40 mm

Task #6

- Create and run simulation 2
- Compare force-distance curves with reduction from task #5
- Create 3.a and 3.b simulations
- Compare force-distance curves to each other
- Run 3.c simulation
- Find the proper settings to finish reduction process

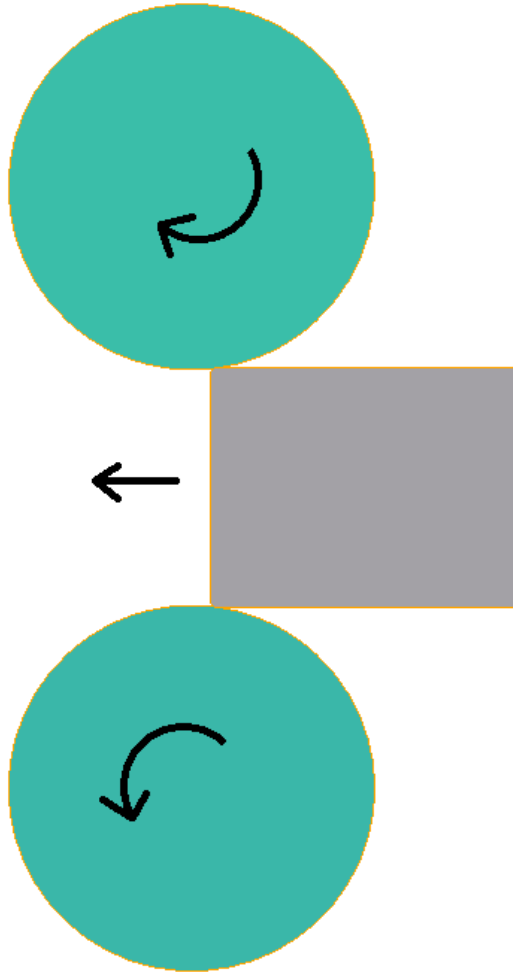
Qform kurzus

3. alkalom

Meshing, rotating movements and boundary conditions

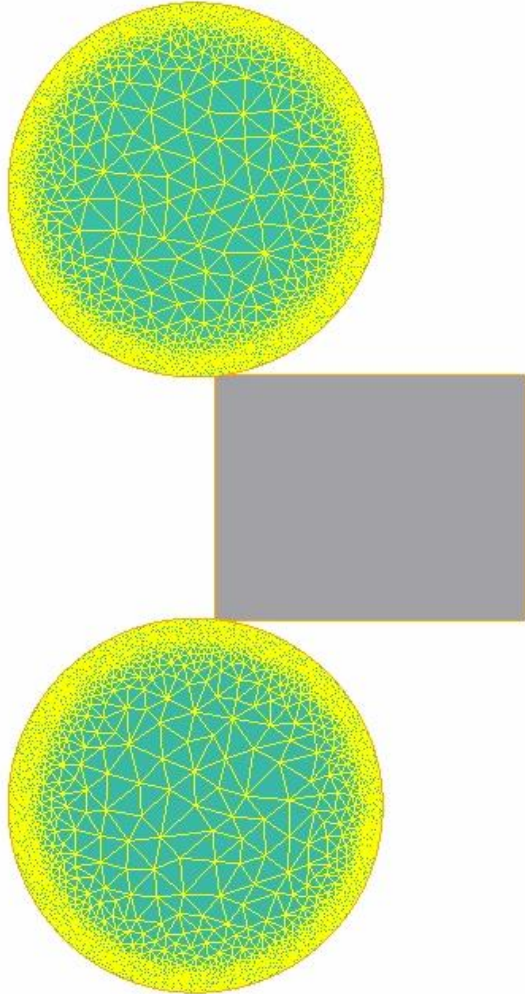
Renkó József
renko.jozsef@edu.bme.hu

Task #7

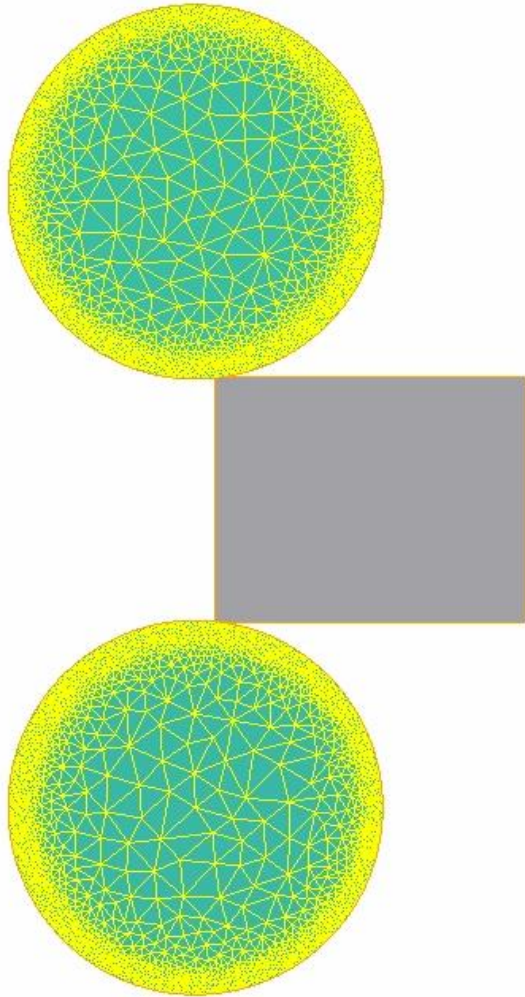
Geometry	
File	Task#7.dxf
Workpiece	
Material	AA 6082 (AISI)
Initial Temperature	500 °C
Length	1220 mm
Tools	
Material	1.2510
Lubricant	0.95 (Siebel/Kudo)
Initial Temperature	200 °C
Rotation axes	
Upper roll	Z = 740 mm
Lower roll	Z = -740 mm

Task #7

Rolling steps			
#	Velocity	Distance of rolls	Movement of rolls
1	93 rpm	580 mm	-
2	103 rpm	563 mm	-8,5 (x2)
3	108 rpm	543 mm	-18,5 (x2)
4	105 rpm	393 mm	-75 (x2)

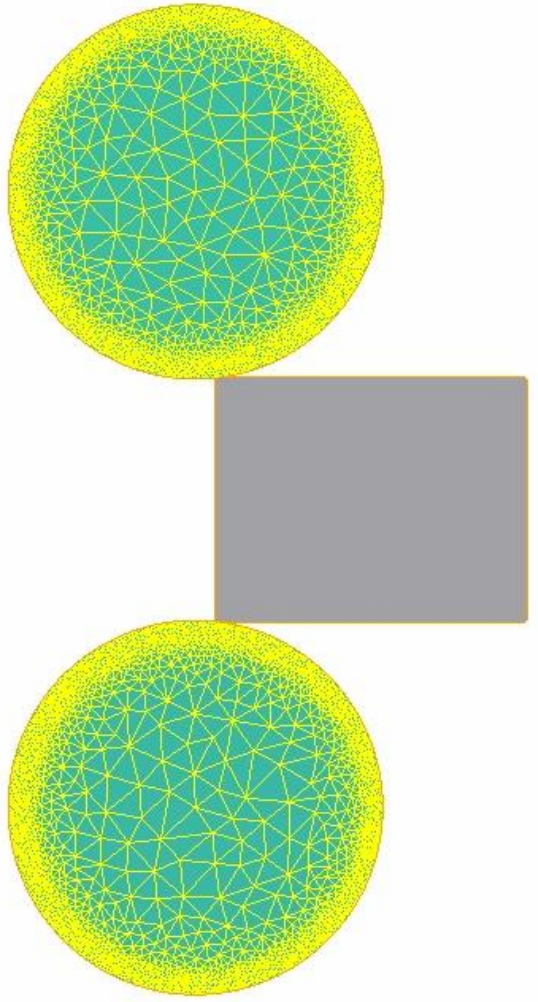

Task #7

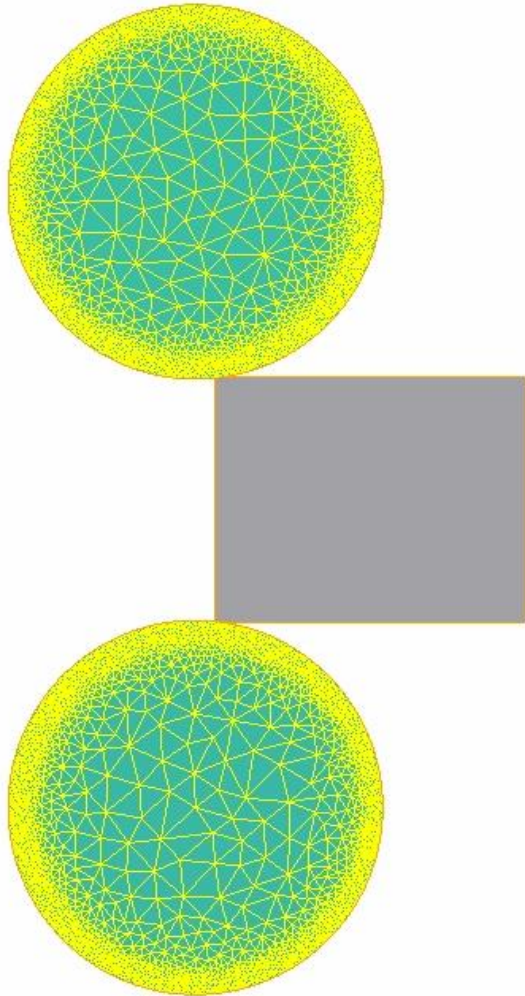
- Create 1st Operation
- Define stop conditions
- Run simulation
- Modify boundary conditions if necessary
- Create 2nd Operation
- Calculate tool movements
- Run simulation
- Create and run 3rd and 4th Operations
- Evaluate results and modify simulation if necessary
- Save workpiece final geometry

Task #7

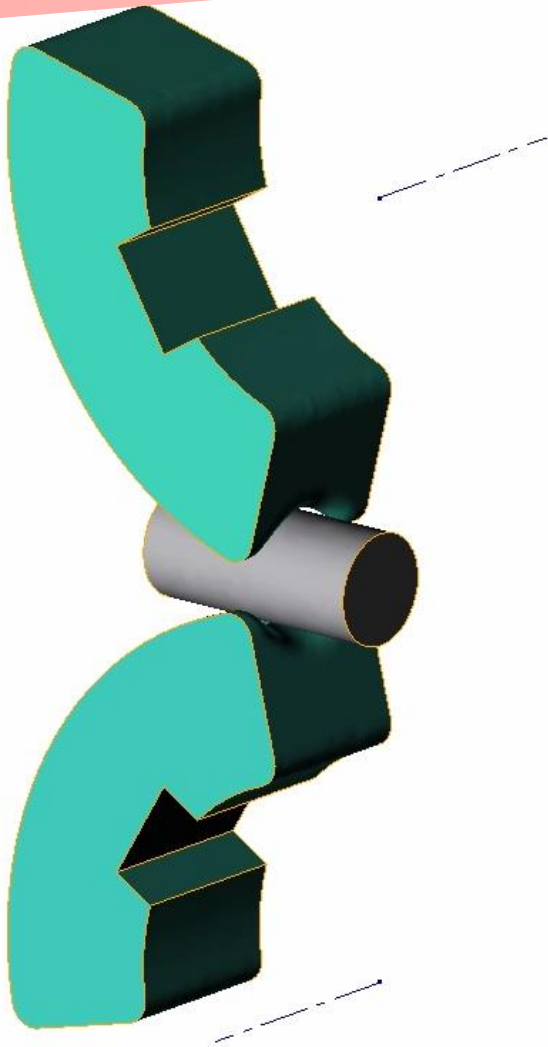
Rolling steps			
#	Velocity	Distance of rolls	Movement of rolls
1	93 rpm	580 mm	-
2	103 rpm	563 mm	-8,5 (x2)
3	108 rpm	543 mm	-18,5 (x2)
4	108 rpm	543 mm	-45 (x2)
5	105 rpm	393 mm	-30 (x2)

Task #7

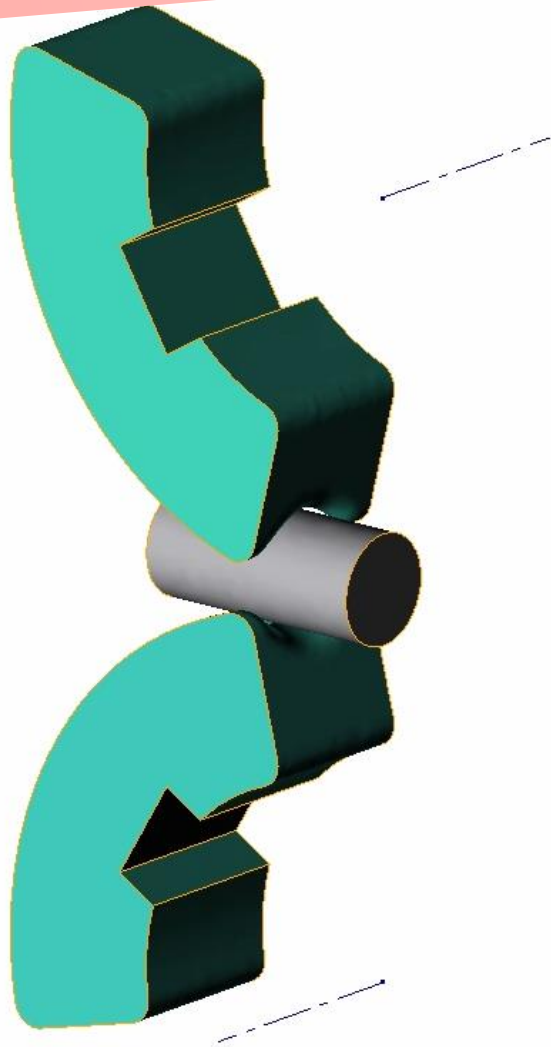
- Evaluate force and plastic strain in different operations
- Create 3D simulation of the 1st rolling step as new process
- Define new stop conditions
- Apply volumetric boundary conditions (not „only for surface”)
- Run simulation

Task #8

Workpiece	
Material	AA 6082 (AISI)
Initial Temperature	500 °C
Tools	
Material	55NiCroMoV7
Lubricant	Mineral Oil + Graphite
Temperature	200 °C
Rotation axes	
Upper roll	Z = 159 mm
Lower roll	Z = -159 mm
Full rotation (Op. 1)	30 °
Full rotation (Op. 2)	60 °

Task #8

- Create Operation 1 for simulation of Task#8
- Use only one tool drive for both tools
- Create Operation 2 using simulation results of previous operation
- Check workpiece positioning in Operation 2
- Use Task#8_mod.stp and create the same simulation making both steps at the same time
- Rotate workpiece at 90° after step 1
- Compare tool loads finishing one or two steps at once

Qform kurzus

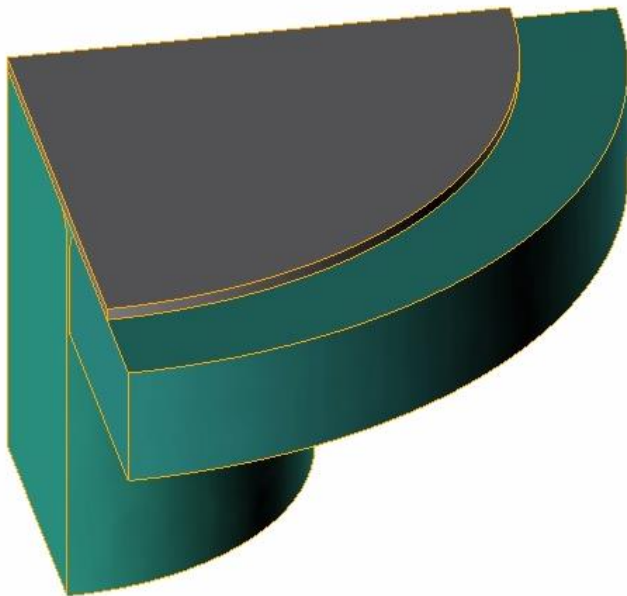
4. alkalom

Materials and complex tool movements

Renkó József

renko.jozsef@edu.bme.hu

Task #9

Workpiece	
Material	C10 (defined later)
Initial Temperature	20 °C
Tools	
Material	1.2343 (for extrusion)
Lubricant	Mineral oil (defined later)
Temperature	20 °C
Stop conditions	
Tool stroke (Op. 1)	65 mm
Tool stroke (Op. 2)	90 mm

Task #9

Lubricant	
Friction law	Coulomb
Friction coefficient	0,1
Heat transfer coefficient	50000 W/(m ² *K)

Material	
Material	C10 (from database)
Initial Temperature	20 °C
Density	7800 kg/m ³
Thermal conductivity	50 W/(m*K)
Specific heat	500 J/(kg*K)
Young modulus	200 GPa
Poisson ratio	0,13
Anisotropy	
R0	0,9
R45	0,8
R90	1,5

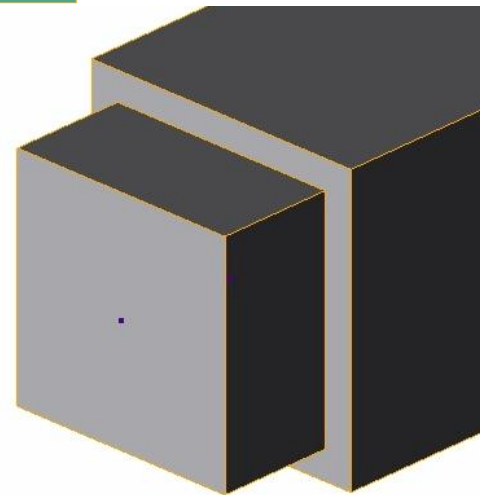
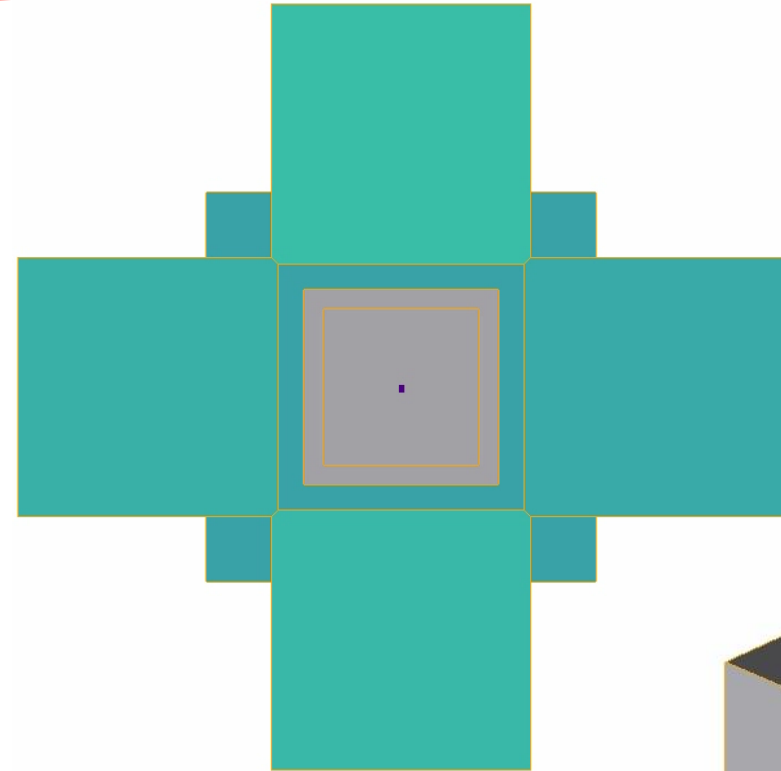

Task #9

- Create 2D simulation of deep drawing Op. 1
- Use own defined material model and lubricant
- Modify tool distances to reduce chance of rupture
- Create Operation 2 with auto positioning
- Create Operation 2 with manual positioning
- Evaluate positionings
- Apply anisotropy
- Run simulation
- Create 3D simulation of Operation 1 with anisotropy
- Use only 2 tools and apply boundary condition to evade crease
- Evaluate anisotropy results

Task #10

Workpiece	
Material	CuE
Initial Temperature	28 °C
Tools	
Material	1.2343 (for extrusion)
Lubricant	Unlubricated
Temperature	20 °C
Tool movements	
Tool stroke	2,5 mm
Number of tool strokes	5 - 5

Task #10

- Create 2D simulation of multi-axial forging
- Put tool movements into an excell file and import it
- Run simulation
- Create undersurface flow lines

- Create 3D simulation of multi-axial forging
- Run simulation
- Create tracked points, lines and undersurface flow lines
- Export fields into excell